

Is-Soprano Hilda Mallia Tabone

Peter Paul Ciantar

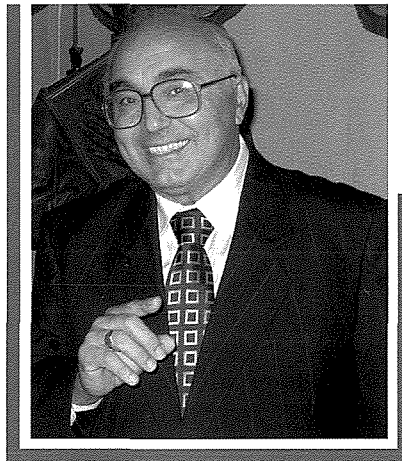
Dawk li għandhom 'il fuq minn 60 sena u huma midhla tal-mużika, l-aktar dik operistika, żgur li jiftakru lis-Soprano Hilda Tabone li wara li żżewġet saret magħrufa bhala Hilda Mallia Tabone. Jiftakru l-vuċi sabiha u drammatika tagħha u li kienet verament iżżejjen palk. Lanqas temmen ... ilha mejta 40 sena. Mietet żgħira, ta' 45 sena, fil-5 ta' Frar, 1978.

Ħabib tiegħi mir-Rabat li f'dawk iż-żminijiet kien midhla tal-Banda Konti Ruggieru li ta' kull sena kienet iġġib lis-Soprano Hilda Mallia Tabone għall-kunċert bandistiku annwali tagħha, stqarr miegħi li jiftakar sewwa lil Hilda tgħid lis-Surmast Vincenzo Ciappara (li kien is-Surmast tal-Banda Konti Ruggieru) li ser tibgħat minflokha lin-neputija Miriam Gauci għax hija kienet qed tħossha ma tiflaħx. Qalli li dik kienet l-aħħar dehra tagħha fil-każin għax mietet ftit wara.

Jiena niftakarha sewwa tkanta mal-baned lokali flimkien mal-Baxx Piju Zammit minn Ħal Safi u anke mat-Tenur Andrew Sapiانو u kantanti operistiċi oħrajn. Jekk niftakar sewwa, l-ewwel impressjoni tiegħi għall-vuċi sabiha tagħha kienet meta Hilda kantat l-innu l-kbir ta' George Martin f'għieħ San Leonardu fil-pjazza ta' quddiem il-każin f'Ħal Kirkop. Kienet pjazza ppakkjata bin-nies u kulhadd iċċassat iħares lejha u jisma' l-vuċi qawwija u sabiha tagħha. Ma ngħidilkomx kemm iddispjaċieni meta sibt li dawk ir-rikordings tagħha li kienet għamlet mal-baned għar-Rediffusion (dak iż-żmien) tħassru ... tlfina tifikira dejjiema.

'I Martiri' ta' Carmelo Pace

Komplejt insaħħaħ il-fehma tiegħi kemm din is-soprano Maltija kienet tajba meta kont viċin tagħha fl-ewwel rappreżentazzjoni tal-opra 'I Martiri' ta' Carmelo Pace fit-Teatru Manoel. Dan kien fl-1967 u dakinhar Hilda kellha waħda mill-partijiet prinċipali – il-Kontessa Graziulla Theuma Castelletti. Ma ninsa qatt

l-interpretazzjoni tagħha fl-ewwel xena tal-aħħar att mat-Tenur Andrew Sapiانو, b'dak ix-xenarju sabiħ ta' Emvin Cremona tal-Pjazza tal-Palazz. Jiena kont hemm. Illum il-ġurnata jiena nemmen bis-sħiħ li s-Surmast Carmelo Pace kien jikteb apposta għall-vuċi tagħha.

Sentejn qabel din l-ewwel rappreżentazzjoni, Hilda Mallia Tabone kien ga kellha esperjenza oħra fl-opra 'Caterina Desguanez' tal-istess kompożitur u fl-istess Teatru Manoel. Dan kien fl-1965. L-aħħar opera li kantat ta' Carmelo Pace kienet 'Angelica' u dan kien fl-1973.

Hilda Tabone twieldet il-Birgu, fl-20 ta' Settembru, 1935. Il-ġenituri tagħha kienu wkoll iħobbu l-mużika, fil-fatt missierha kien idoqq il-vjolin filwaqt li ommha kienet thobb l-opra u t-teatru. Minħabba l-mewt bikrija ta' missierha, Hilda ma setgħetx tkompli tistudja għal spizjar iżda saret thobb il-kant u studjat il-mużika ma' Anton Muscat Azzopardi, filwaqt li studjat il-vuċi mas-Soprano Bice Ciappara. Inzertajt li jiena t-tnejn kont nafhom.

Joseph Abela Scolaro

Lil Muscat Azzopardi kont nafu sewwa; surmast mal-Banda L'Isle Adam tar-Rabat għalkemm kellu baned oħra. Oħroġ il-għageb, kull persuna li kont nintervista - u għamel isem f'pajjiżna fil-mużika - kollha kienu jgħidu li bdew ma' Anton Muscat Azzopardi. Muscat Azzopardi kien jgħallem il-mużika l-Liceo u kellu dan id-don speċjali li b'mod

sempliċi hafna kien jaf jgħallem sewwa l-mużika. Niftakar ukoll lil Bice Ciappara li fil-bidu tal-karriera tiegħi fix-xandir kienet iċċempilli jew jiena nċemplilha u tirrakkonta l-esperjenzi tagħha fit-Teatru Rjal. Baqgħet b'vuċi sabiha sal-aħħar.

Hilda studjat ma' surmastrijiet oħra, u ma' kantanti Taljani wkoll, iżda hija bdiet il-karriera tagħha fl-1951 ... kellha 16-il sena u kien Joseph Abela Scolaro li introduċieha mal-pubbliku f'kunċert bandistiku tal-Banda San Gejtanu tal-Ħamrun. Fil-fatt Lino, it-tifel tas-Surmast Abela Scolaro, jiftakar sewwa lil Hilda d-dar tagħhom tgħaddi l-mużika mal-pjanu li kien idoqq missieru stess.

L-attenzjoni tal-pubbliku

Hilda mill-ewwel ġibdet l-attenzjoni tal-pubbliku, tant li minnufih bdiet tiehu sehem f'kunċerti sponsorjati mir-Rediffusion, tkanta ma' M.C.I. li kienu taħt id-direzzjoni ta' Carmelo Pace, tkanta ma' kważi l-baned kollha kif ukoll mal-banda tal-Malta Band Clubs Association fir-Radio City il-Ħamrun. Kienet tiehu sehem ukoll f'kunċerti ta' karità.

Filwaqt li kont qed nikteb dan l-artiklu sibt ukoll li Hilda Mallia Tabone kantat ukoll il-parti ta' Santuzza fl-opra 'Cavalleria Rusticana' ta' Mascagni; dan kien fl-1963.

Sena qabel din ir-rappreżentazzjoni, jiġifieri fid-9 ta' Settembru, 1962, Hilda żżewġet lis-Sur Carmel Mallia li huwa espert tal-Esperanto. Dejjem kien ikun magħha fil-kant. Niftakar qisu lbieraħ meta n-nies bdew jgħidu li Hilda għandha tewmin u ser issemmihom Mario u John. Daqshekk ieħor niftakar meta n-nies qalu li mietet is-Soprano Hilda Mallia Tabone. Tlfina vuċi mill-isbaħ fil-fjur ta' ħajjitha. Jiena għandi xi rikordings tagħha fl-opri ta' Carmelo Pace li verament ngħożż b'tifikira tal-vuċi tagħha.